

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/106/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200102
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200102.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobcu: B-Komplex s. r. o., so sídlom v Košiciach, Rastislavova č. 104, IČO: 43 968 163, právne zastúpeným: JUDr. Tomášom Husovským, advokátom a konateľom h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Košiciach, Mäsiarska č. 6, IČO: 44 323 760, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15. januára 2015, č. k. 6S/12/2014-68, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15. januára 2015, č. k. 6S/12/2014-68 m e n í t a k, že rozhodnutie žalovaného z 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125 a prvostupňové rozhodnutie z 20. septembra 2013, Č. sp. KEO/RKN/2013/2, Č. zn. 2013/619043 z r u š u j e podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 140,- eur a za právne zastúpenie vo výške 345,87 eur, na účet právneho zástupcu žalobcu h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Košiciach, Mäsiarska č. 6, IČO: 44 323 760, číslo účtu: 5045393162/0900, a t o v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 15. januára 2015, č. k. 6S/12/2014-68 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125. Uvedeným preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 20. septembra 2013, Č. sp. KEO/RKN/2013/2,

Č. zn. 2013/619043, ktorým prvostupňový správny orgán (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice) podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“) žalobcovi uložil pokutu vo výške 3.000,- eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania ustanoveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“), ktorého sa žalobca podľa kontrolných zistení uvedených v Protokole o výsledku kontroly z 5. apríla 2013, č. 166/2012 - neleg. dopustil dňa 21. novembra 2012 tým, že využíval závislú prácu fyzickej osoby - P. O., nar. XX. mája XXXX, štátneho príslušníka K., a teda štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemal povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie a za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania ustanoveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 5 zákona č. 82/2005 Z. z., ktorého sa žalobca podľa kontroly zistenej a uvedenej v Protokole o výsledku kontroly z 5. apríla 2013, č. 166/2012 - neleg. dopustil tým, že zamestnával fyzické osoby - H., štátnych príslušníkov K. S., t. j. štátnych príslušníkov tretej krajiny, ktorí sa zdržiavali na území Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom, a ktorí vykonávali závislú prácu pri realizácii rekonštrukcie obytného domu, zatepľovanie fasády na adrese Q. č. XX, P..

Krajský súd mal preukázané, že dňa 21. novembra 2012 zamestnanci žalovaného na mieste obytného domu Q. č. XX, P., vykonali fyzickú kontrolu, pričom podľa ich zistení sa na stavbe, na ktorej vykonával žalobca zatepľovacie práce, nachádzali traja štátni príslušníci K., ktorí v ten deň vykonávali práce pre svojho zamestnávateľa, čo potvrdili jednak pri podaní vysvetlenia podľa § 17 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z.“) dňa 21. novembra 2012, ako aj do zápisnice o výsluchu podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku dňa 21. novembra 2012, a za prítomnosti tlmočnice Q. E.. Skutočnosť, že títo vykonávali práce pre svojho zamestnávateľa svedčí to, že sa nachádzali na lešení stavby a boli oblečení v odevy s označením zamestnávateľa, t. j. B-Komplex s.r.o. Vo vzťahu k fyzickej osobe - P. O. uviedol, že túto osobu zamestnávateľ prihlásil aj na dôchodkové sporenie počnúc dňom 17. október 2012 a dňa 10. decembra 2012 ju z neho odhlásil. Ani jeden z občanov K. S. nemal udelené povolenie na zamestnanie na území Slovenskej republiky, ani nemal povolenie na pobyt za účelom podnikania. Poukázal na to, že H. síce o povolenie na pobyt za účelom podnikania požiadali v domovskej krajine, ale do dňa vykonávania kontroly takéto povolenie v skutočnosti nemali. Obidvaja sa na územie Slovenskej republiky dostali cez Maďarskú republiku na základe platného maďarského povolenia na malý pohraničný styk a s Maďarskej republiky sa dostali na územie Slovenskej republiky. P. O. mal síce prechodný pobyt v Českej republike, ale na území Slovenskej republiky mu nebolo udelené povolenie na zamestnanie a nemal ani povolenie na prechodný pobyt za účelom zamestnania.

V súvislosti s námietkou zaujatosti správnych orgánov vyúsťujúcej do porušenia zásady prezumpcie nevinny spočívajúcej v tom, že správne orgány považovali zákonnú obranu žalobcu za účelovú, krajský súd uviedol, že tak G. U. E., ako aj spoločník žalobcu C. Q. nepopreli, že všetci traja občania K. boli v sídle firmy, bol im odovzdaný pracovný odev s logom firmy a mali pre firmu vykonávať práce. Zároveň dodal, že stavba, ktorá je zabezpečená tak, aby bola zachovaná bezpečnosť práce pri vykonávaní práce na lešení pri výškovej budove, kde nie je povolený prístup nepovolaným osobám sa nachádzajú osoby, ktoré sú oblečené v pracovnom odevy firmy, ktorá tam vykonáva práce je nelogické tvrdiť, že najskôr si prišli len obzrieť miesto výkonu práce, ale práce tam ešte nemali vykonávať.

Rovnako krajský súd námietky, že pri podaní vysvetlenia podľa § 171/1993 Z. z. nebol prítomný tlmočník ako aj to, že zápisnice H. a H. o podaní vysvetlenia sú identické, vyhodnotil ako nedôvodné. Krajský súd poukázal na to, že všetci traja občania K. dňa 21. novembra 2012 boli predvedení pred Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Košice, kde v ten istý deň bola s každým spísaná zápisnica o podaní vysvetlenia podľa § 17 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. a zápisnica podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku. Zo zápisnice podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku jednoznačne vyplýva, že výsluch bol vykonaný aj v prítomnosti tlmočnice E.. Dodal, že v zápisniciach je uvedené, že každá z týchto osôb porozumela poučeniu, ako aj kladeným otázkam po pretlmočení z jazyka ukrajinského do jazyka slovenského a naopak. Zhodne je uvedené, že okrem skutočností, ktoré už

uviedli v predchádzajúcej zápisnici a to zrejme v zápisnici o podaní vysvetlenia ďalej uviedli, akým spôsobom sa dostali na územie Slovenskej republiky a kde pre akú firmu v ten deň vykonávali práce.

K žalobcom namietanej absencii podpisu spoločníka žalobcu C. Q. na úradnom zázname krajský súd uviedol, že nejde o zápisnicu o výsluchu svedka, prípadne účastníka konania, a preto by mohlo ísť nanajvýš len o formálnu chybu, ktorá nemôže robiť tento úkon neúčinným. C. Q. ako spoločník firmy B-Komplex s.r.o., úradný záznam na druhej strane vlastnoručne podpísal, teda s jeho celým obsahom súhlasil. Na tejto strane je zároveň aj podpis vedúceho kontrolnej skupiny a člena kontrolnej skupiny. Dodal, že tak zo zákona č. 82/2005 Z. z., ako aj Správneho poriadku nevyplýva, aby úradný záznam, ktorý spíše správny orgán na každej strane bol podpísaný všetkými, resp. aspoň tými, kto bol predvolaný a s kým bol tento úradný záznam spísaný.

Záverom, krajský súd rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, že žalovaný preskúmané rozhodnutie nedoručil právnomu zástupcovi žalobcu, keď z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný preskúmané rozhodnutie doručil priamo žalobcovi dňa 2. januára 2014 a právnomu zástupcovi žalobcu dňa 23. januára 2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby bol v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z. a zákonom č. 82/2005 Z. z., a preto podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v celom rozsahu odvolanie.

Odvolanie odôvodnil s poukazom na § 205 ods. 2 písm. a/ - písm. f/ OSP, a teda, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca v odvolaní opakovane poukázal na zásadné formálne nedostatky protokolu o výsledku z kontroly č. 166/2012 - neleg., z ktorého vychádza právoplatné rozhodnutie žalovaného ako aj všetky predchádzajúce rozhodnutia, na ktoré žalovaný svojim rozhodnutím nadväzoval. Poukázal na zaujatosť správnych orgánov vyúsťujúcou k popieraní zásady prezumpcie neviny, pričom zaujatosť žalobca videl v tom, že správny orgán v protokole o výsledku kontroly obranu žalobcu vyhodnotil ako účelovú. Ďalej žalobca namietal porušenie práva na tlmočníka, keď v zápisniciach o podaní vysvetlenia podľa § 171/1993 Z. z. nebol prítomný tlmočník, čo zakladá absolútnu neúčinnosť, a teda procesnú nepoužiteľnosť dôkazu. Použiteľnosť výpovedí príslušníkov K. S. by mohol zakladať len opätovný výsluch v súlade s ich procesnými právami a za účasti tlmočníka. Rovnako poukázal na úplnú identickosť zápisnice o podaní vysvetlenia u osôb - H. Z., H. R. a P. O.. Zároveň v súvislosti s podaním vysvetlenia P. O. žalobca navyše namietal aj absenciu podpisov práp. E.. R. a H. H. v zápisnici, čo zakladá ďalší formálny nedostatok spôsobujúci absolútnu nepoužiteľnosť výpovede tejto osoby. Záverom žalobca videl v postupe správnych orgánov porušenie práva na spravodlivý proces, keď opakovane poukazoval na závažné procesné pochybenia vo vykonanom dokazovaní a správne orgány v žiadnom stupni na tieto pochybenia nereagovali.

Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové správne

rozhodnutie a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

Následne si uplatnil a zároveň vyčíslił náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku vo výške 140,- eur a trov právneho zastúpenia vo výške 696,63 eur.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu z 8. apríla 2015 žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu potvrdiť, nakoľko z odvolania žalobcu nevyplývajú žiadne nové skutočnosti majúce za následok zmenu rozsudku krajského súdu.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 212 a nasl. OSP, § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá, § 211 ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 244 ods. 1 - 3 OSP, v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

(2) V správnom súdnictve preskúmajú súde zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

(3) Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250i ods. 1 a 3 OSP, pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

(3) Pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 1 zákona č. 82/2005 Z. z. tento zákon vymedzuje nelegálnu prácu a nelegálne zamestnávanie, ustanovuje zákaz vykonávania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, výkon kontroly, povinnosti kontrolného orgánu a postihy za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 82/2005 Z. z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, 1/ ak využíva závislú prácu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis 4/ a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 5 zákona č. 82/2005 Z. z. nelegálne zamestnávanie je aj zamestnávanie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom 8/ a ktorý vykonáva závislú prácu.

Podľa § 3 ods. 1 - 3 zákona č. 82/2005 Z. z. fyzická osoba nesmie vykonávať nelegálnu prácu.

(2) Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2, 4 a 5. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 5.

(3) Opakované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania sa považuje za osobitne závažné porušenie tohto zákona na účely zrušenia živnostenského oprávnenia. 8b).

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 82/2005 Z. z. kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávajú tieto kontrolné orgány:

- a) inšpektorát práce,
- b) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a
- c) úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 6 zákona č. 82/2005 Z. z. postihy za nelegálne zamestnávanie upravujú osobitné predpisy 13) (Napríklad § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z.).

Podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. Ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za nelegálne zamestnávanie podľa osobitného predpisu 18a) od výšky 2.000,- eur do 200.000,- eur.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa ako nedôvodnú zamietol žalobu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125.

Žalovaný predmetným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice z 20. septembra 2013, Č. sp. KEO/RKN/2013/2, Č. zn. 2013/619043.

Prvostupňový správny orgán príslušný na konanie podľa § 2 ods. 1 písm. c/ a § 13 ods. 1 písm. e/ bod 4 zákona č. 5/2004 Z. z. a § 7 ods. 1 Správneho poriadku uložil žalobcovi podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. pokutu vo výške 3.000,- eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania ustanoveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 82/2005 Z. z., ktorého sa žalobca podľa kontrolných zistení uvedených v Protokole o výsledku kontroly z 5. apríla 2013, č. 166/2012 - neleg. (ďalej len „Protokol“) dopustil dňa 21. novembra 2012 tým, že využíval závislú prácu fyzickej osoby - P. O., nar. XX. mája XXXX, štátneho príslušníka K. S., a teda štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemal povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie a za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania ustanoveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 5 zákona č. 82/2005 Z. z., ktorého sa žalobca podľa kontroly zistenej a uvedenej v Protokole o výsledku kontroly z 5. apríla 2013, č. 166/2012 - neleg. dopustil tým, že zamestnával fyzické osoby - H. Z., nar. X. augusta XXXX a H. R., nar. XX. októbra XXXX, štátnych príslušníkov K. S., t. j. štátnych príslušníkov tretej krajiny, ktorí sa zdržiavali na území Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom, a ktorí vykonávali závislú prácu pri realizácii rekonštrukcie obytného domu, zateplovanie fasády na adrese Q. č. XX, P..

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril pripojený administratívny spis, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že:

- dňa 21. novembra 2012 v čase od 09:00 hod. do 09:30 hod., vykonali zamestnanci oddelenia kontroly Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za prítomnosti zamestnancov Oddelenia cudzineckej polície PZ Košice na adrese Q. č. XX, P. kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, pričom v čase vykonania kontroly boli na obytnom dome vykonávané práce, zateplňovanie fasády, ktorých vykonávanie zabezpečovala firma B-Komplex s. r. o., so sídlom v Košiciach, Rastislavova 104, IČO: 43 968 163 (žalobca)

- prvostupňový správny orgán dňa 5. apríla 2013, Č.sp. KEO/RKN/KON/2013/12, Č.zn. KE/2013/273622 na základe vykonanej kontroly vyhotovil Protokol so záverom konštatujúcim vo vzťahu ku všetkým kontrolovaným osobám (H. Z., H. R. a P. O.) porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby plynúci z § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. zo strany žalobcu

- Protokol žalobca prevzal dňa 18. apríla 2013, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Dňa 23. apríla 2013 prostredníctvom právneho zástupcu podal žalobca proti protokolu námietky, ktoré správny orgán vyhodnotil ako neopodstatnené, o čom zároveň upovedomil samotného žalobcu, a to oznámením z 10. mája 2013, vedeným pod číslom KE0/RKN/KON2013/2, Č.z. KE/2013/330608

- 14. mája 2013 bol Protokol prerokovaný, o čom svedčí Zápisnica o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly č. 166/2012 - neleg. (Č.sp. KEO/RKN/KON/2013/2, Č.zn. KE/2013/334238) založená v administratívnom spise

- správny orgán výzvou zo 14. augusta 2013 a evidovanou pod číslom KE0/RKN/KON/2013/2, Č.z. 2013/550368 vyzval žalobcu, aby sa tento v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadril k podkladu rozhodnutia, ako aj k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhol jeho doplnenie, a to v lehote do 5-tich kalendárnych dní

- 20. septembra 2013, vydal prvostupňový správny orgán pod sp. KEO/RKN/2013/2, Č. zn. 2013/619043 rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 3.000,- eur za už vyššie uvedené porušenia právnych predpisov

Podľa § 18 ods. 1 - 3 Správneho poriadku, konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu.

(2) Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

(3) O začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.

Z citovaných ustanovení Správneho poriadku vyplýva, že správne konanie sa môže začať dvomi spôsobmi, a to na základe návrhu podaného účastníkom konania (dispozičná zásada), alebo z úradnej moci (zásada oficiality). V súvislosti s konaniami, začatými z úradnej moci, najvyšší súd poznamenáva, že sa jedná o také konania, na začatí ktorých je daná existencia verejného záujmu. Ide teda o také druhy konaní, začatie ktorých nie je iba v záujme konkrétnej osoby. V danom prípade sa jedná o správne konanie ovládané zásadou oficiality, a ako také treba považovať za začaté dňom, keď orgán príslušný vo veci konať a rozhodovať urobil voči účastníkovi prvý úkon. Za takýto úkon je nutné považovať doručenie prvej písomnosti účastníkovi konania (tu žalobcovi), ktorá však súčasne obsahuje upovedomenie o začatí správneho konania. Z obsahu administratívneho spisu táto skutočnosť nevyplýva. Prvostupňový správny orgán po tom, čo prerokoval protokol vyzval žalobcu na vyjadrenie

sa k podkladom, pričom samotná výzva na vyjadrenie sa k podkladom bez ďalšieho nie je úkonom, ktorým by bolo možné začať správne konanie. Najvyšší súd má tak za to, že v tu posudzovanom prípade vôbec nedošlo k platnému začatiu správneho konania.

Ak teda prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie ešte pred začatím správneho konania dopustil sa vo svojom procesnom postupe takej vady, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250j ods. 2 písm. e/ OSP).

Rovnako neušlo pozornosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že žalobca v podanom odvolaní voči prvostupňovému správne rozhodnutiu (z 20. septembra 2013, Č. sp. KEO/RKN/2013/2, Č. zn. 2013/619043) namietal 5 základných skutočností (1/ pochybnosť o nezaujatosti orgánu kontroly, 2/ absencia tlmočníka pri výsluchu št. príslušníkov Ukrajinskej republiky, 3/ totožnosť výpovedí u príslušníkov Ukrajinskej republiky, 4/ absencia podpisov št. orgánu vykonávajúceho výsluch a 5/ absencia podpisu p. Q. na strane 1. Úradného záznamu), pričom žalovaný správny orgán sa s týmito námietkami v odôvodnení svojho rozhodnutia (z 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125) vôbec nevysporiadal. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil a svoje úvahy, ku ktorým dospel v napadnutom rozhodnutí bližšie skonkretizoval až v podanom vyjadrení k žalobe z 8. apríla 2014, čo je však neprípustné.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného dôvodu zrušenia rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP aj skutočnosť nedostatočného zdôvodnenia sama o sebe zakladá dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného, a to z dôvodu spočívajúcom v nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, konkrétne z dôvodu absolútneho nedostatku odôvodnenia (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP).

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného z 18. decembra 2013, číslo: 2013/96928, UPS/US1/OKRVK/KON2013/125 a prvostupňové rozhodnutie z 20. septembra 2013, Č. sp. KEO/RKN/2013/2, Č. zn. 2013/619043 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Správne orgány sú v ďalšom konaní viazané právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP).

V.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1, 2 OSP, s § 250k ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na ich náhradu.

Žalobcovi patrí náhrada za zaplatený súdny poplatok za žalobu a za odvolanie v sume 2 x 70,- eur. Žalobca bol zastúpený advokátom, ktorému patrí odmena za právne zastupovanie, a to za úkony, ktoré v konaní účelne vynaložil. Pri určení výšky týchto trov najvyšší súd vychádzal z § 11 ods. 4 vety prvej a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov:

Odmena advokáta za jeden úkon právnej služby v roku 2013

- prevzatie a príprava zastúpenia - 130,16 eur

- režijný paušál v roku 2013 - 7,81 eur

Všetko zvýšené o 20 % DPH, teda spolu 165,56 eur

Odmena advokáta za jeden úkon právnej služby v roku 2014

- podanie žaloby na súd - 134,- eur

- režijný paušál v roku 2014 - 8,04,- eur

Všetko zvýšené o 20 % DPH, teda spolu 170,45 eur

Odmena advokáta za dva úkony právnej služby v roku 2015

- účasť na pojednávaní - 139,83 eur
- odvolanie - 139,83 eur
- režijný paušál v roku 2015 - 2 x 8,39 eur - 16,78 eur
Všetko zvýšené o 20 % DPH, teda spolu 355,73 eur

Celkovo potom najvyšší súd vyčísлил úspešnému žalobcovi trovy konania vo výške 140,- eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za podanú žalobu a odvolanie a trovy právneho zastúpenia vo výške 691,74 eur.

Právnomu zástupcovi žalobcu najvyšší súd ním vyčíslenú odmenu v časti prevzatia zastupovania ako aj k nej zodpovedajúci režijný paušál znížil, nakoľko z obsahu súdneho spisu a tam založenej plnej moci vyplýva, že táto bola spísaná, a teda právne zastupovanie prevzaté dňom z 1. augusta 2013. Z toho dôvodu najvyšší súd vychádzal pri vyčíslení odmeny a k tomu zodpovedajúceho režijného paušálu za rok 2013, a nie za rok 2014, ako to urobil právny zástupca žalobcu.

Podľa § 250k ods. 1, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vzhľadom na to, že v procesnom postupe správnych orgánov bolo zo strany najvyššieho súdu zistené závažné procesné pochybenie a táto skutočnosť bola zároveň dôvodom na zrušenie oboch napadnutých rozhodnutí bez toho, aby toto pochybenie žalobca v podanej žalobe vôbec namietal, najvyšší súd preto využijúc možnosť plynúcu mu z § 250k ods. 1 veta tretia OSP (v spojení s § 492 ods. 2 SSP) vzhliadol v danom prípade na dôvody hodné osobitného zreteľa a právnym zástupcom žalobcu vyčíslenú a najvyšším súdom zmenenú náhradu trov konania znížil v časti náhrady trov právneho zastúpenia o jednu polovicu (1).

V konečnom dôsledku najvyšší súd žalobcovi priznal trovy konania vo výške 140,- eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za podanú žalobu a odvolanie a trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 345, 87 eur (691,74 / 2).

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.